

نشست تخصصی با عنوان «سلب‌ریتی‌ها از نگاه مردم» به منظور تحلیل و بررسی یافته‌های پیمایش «سنجش دیدگاه مردم درباره فرهنگ سلب‌ریتی و هواداری در ایران» در مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی برگزار می‌شود. این نشست تخصصی امروز از ساعت ۹ تا ۱۲ در سالن امام خمینی (ره) واقع در طبقه نهم ساختمان مرکز پژوهش‌های مجلس برگزار خواهد شد. در این نشست، کارشناسان و

دیدگاه مردم درباره سلب‌ریتی‌ها تحلیل می‌شود

صاحب‌نظران حوزه ارتباطات و فرهنگ به بررسی نتایج پیمایش مذکور که در آبان ۱۴۰۳ منتشر شده است، خواهند پرداخت. یافته‌های این پیمایش که از سوی «افکارسنجی ملت» مرکز پژوهش‌های مجلس انجام شده، به طور جامع دیدگاه مردم درباره سلب‌ریتی‌ها و چگونگی هواداری در ایران را مورد بررسی قرار داده است. نتایج این پیمایش می‌تواند در تدوین سیاست‌های فرهنگی و رسانه‌ای کشور موثر باشد.

در این نشست، چهره‌های دانشگاهی و پژوهشی به ایراد سخنرانی خواهند پرداخت. حجت‌ا... ایوبی استاد دانشگاه و رئیس اسبق سازمان سینمایی، مسعود کوثری و عیدا... بیچرانلو اساتید گروه ارتباطات دانشگاه تهران، رضا مستمع پژوهشگر دفتر مطالعات آموزش و فرهنگ مرکز پژوهش‌های مجلس و وحید کشفانی نیا عضو هیأت علمی افکارسنجی مرکز پژوهش‌های مجلس از جمله سخنرانان این نشست هستند.

ایلات مقصد بکر گردشگری

گردشگری فرهنگی و عشایری، نقشی حیاتی در توسعه اقتصادی و فرهنگی ایران با تنوع قومی بی‌نظیرش، ایفا می‌کند

پرش
+
تأثیر گردشگری عشایری بر توسعه فرهنگی
گردشگری، به‌ویژه گردشگری فرهنگی و عشایری، نقشی حیاتی در توسعه اقتصادی و فرهنگی کشورها، به‌ویژه ایران با تنوع قومی بی‌نظیرش، ایفا می‌کند. این صنعت، ضمن ایجاد درآمد و اشتغال، به حفظ میراث فرهنگی و طبیعی، تبادل فرهنگی و درک متقابل بین جوامع کمک می‌کند. با این حال، توسعه گردشگری عشایری نیازمند مدیریت هوشمندانه برای کاهش اثرات منفی احتمالی بر محیط زیست، فرهنگ عشایر و توزیع عادلانه منافع است. برنامه‌ریزی جامع، آموزش جوامع محلی و گردشگران و توسعه زیرساخت‌های مناسب، کلید بهره‌برداری پایدار از این ظرفیت ارزشمند است. با مدیریت صحیح، گردشگری عشایری می‌تواند ضمن رونق اقتصادی، به حفظ و معرفی فرهنگ غنی ایران به جهانیان نیز کمک کند.

ورسوم آنها، به‌ویژه در صورت عدم مدیریت صحیح گردشگری و عدم آگاهی گردشگران از آداب و رسوم محلی شود. افزایش حضور گردشگران می‌تواند آلودگی محیط زیست، تخریب مراتع و منابع طبیعی و برهم خوردن تعادل اکوسیستم‌های محلی را در پی داشته باشد. این اتفاق قادر است در مناطقی که زیرساخت‌های مناسب برای مدیریت پسماند و فاضلاب وجود ندارد، رخ دهد. در بسیاری موارد، سود حاصل از گردشگری عشایری به طور عادلانه بین اعضای جامعه عشایری توزیع نمی‌شود و بیشتر به جیب واسطه‌ها و سرمایه‌گذاران غیربومی می‌رود که می‌تواند منجر به نارضایتی و ایجاد تنش در جامعه محلی شود. ایجاد وابستگی اقتصادی جامعه عشایری به گردشگری، می‌تواند آنها را در برابر نوسانات بازار گردشگری آسیب‌پذیر کند. به عنوان مثال، در شرایطی مانند همه‌گیری کرونا، که صنعت گردشگری به طور کلی دچار رکود می‌شود، جوامع عشایری که به گردشگری وابسته هستند، با مشکلات اقتصادی جدی مواجه می‌شوند. به علاوه توسعه زیرساخت‌های گردشگری مانند اقامتگاه‌ها و جاده‌ها می‌تواند منجر به تغییر کاربری اراضی عشایری و از بین رفتن مراتع و چراگاه‌ها شود و تبدیل فرهنگ و آداب و رسوم عشایری به یک محصول گردشگری، می‌تواند منجر به سطحی شدن و از بین رفتن اصالت آن شود. در عین حال عدم آگاهی گردشگران از آداب و رسوم و فرهنگ عشایر می‌تواند بروز سوء تفاهم‌ها و مشکلات فرهنگی شود. از دیگر تأثیرات سوء رواج گردشگری عشایری، می‌تواند منجر به ایجاد مشکلات اخلاقی همچون جرم، فحشا و کاهش اعتقادات باشد. در عین حال عدم شناخت گردشگران از هنجارها و حساسیت‌های معیشتی عشایر باعث بروز تنش بین گردشگران و عشایر شده و فقدان دانش عشایر در زمینه شناخت فرصت‌های منابع درآمدی گردشگری و عدم برنامه‌ریزی مناسب از جانب سیاستگذاران نیز باعث می‌شود که آنها از قابلیت‌های این گردشگری نوین بهره‌مند نشوند.

طولانی بین سواحل خلیج فارس و اطراف اصفهان، در کوچ بیلاق و قشلاق به‌سر می‌برند. ایل شاهسون، یکی دیگر از ایلات بزرگ و مهم ترک‌تبار ایران محسوب می‌شود که عمدتاً در شمال غربی کشور، به‌ویژه در دشت مغان (استان اردبیل) و مناطقی از استان‌های آذربایجان شرقی، زنجان و قزوین سکونت دارند. مناطق عشایرنشین شاهسون با جذابیت‌های فرهنگی و طبیعی منحصر به فرد خود، گزینه‌ای مناسب برای توسعه گردشگری در شمال غرب ایران به‌شمار می‌روند. شکل‌گیری این ایل به دوره صفویه بازمی‌گردد؛ شاه عباس صفوی به منظور تضعیف قدرت سران قزلباش و ایجاد نیروی وفادار به خود، این ایل را از ادغام طوایف مختلف ترک تشکیل داد. ایل بختیاری نیز از بزرگ‌ترین و پرجمعیت‌ترین ایلات ایران و از اقوام لر است که

در جنوب غربی کشور، به‌ویژه در استان‌های چهارمحال و بختیاری، خوزستان، لرستان و بخش‌هایی از اصفهان و کهگیلویه و بویراحمد زندگی می‌کند. این ایل دارای نفوذ گستره سیاسی - اقتصادی در جنوب غربی کشور است و به عنوان پرجمعیت‌ترین جامعه عشایری کشور، یکی از قدیمی‌ترین اقوام ایرانی محسوب می‌شود که ساختار قدرت و سازمان اجتماعی تعریف‌شده‌ای در بین سایر ایلات و عشایر ایران دارد. پیشینه تاریخی آنها به کاسی‌ها و عیلامی‌ها قبل از مهاجرت مادهای آریایی می‌رسد. هر سه ایل قشقایی، شاهسون و بختیاری در طول تاریخ نقش مهمی در رویدادهای سیاسی و اجتماعی ایران، از جمله دوره مشروطه و جنگ جهانی اول، ایفا کرده‌اند.

معایب گردشگری عشایری

گردشگری عشایری، با وجود پتانسیل‌های فراوان برای توسعه اقتصادی و فرهنگی جوامع عشایری و ارائه تجربه‌ای منحصر به فرد برای گردشگران، چالش‌ها و معایبی نیز به همراه دارد. ورود گردشگران به مناطق عشایری می‌تواند منجر به تغییر سبک زندگی سنتی عشایر و کم‌رنگ شدن برخی از آداب

اقتصاد کشور نقش بسزایی دارند و با تولید فرآورده‌های دامی و لبنی (بیش از ۲۰ درصد)، محصولات کشاورزی (۵ درصد) و تولیدات صنایع دستی (۳۵ درصد) نقش پررنگی ایفا می‌کنند، هرگونه تغییر در اقتصاد، تأثیر مستقیمی بر زندگی آنها خواهد داشت. در گردشگری عشایری، گردشگران با عشایر در محل زندگی‌شان ملاقات می‌کنند، در سیاه چادرهای‌شان اقامت و در فعالیت‌های روزمره‌شان مانند دامداری، کشاورزی، صنایع دستی، موسیقی، رقص و تهیه غذاهای محلی شرکت می‌کنند. سفر در طبیعت بکر عشایری و لذت بردن از مناظر طبیعی، آب و هوا و حیات وحش، یک تجربه بی‌نظیر به‌شمار می‌آید و درآمد حاصل از این نوع گردشگری می‌تواند به بهبود وضعیت اقتصادی و اجتماعی جوامع عشایری کمک کند.

جاذبه‌های گردشگری عشایری

از جاذبه‌های گردشگری عشایری می‌توان به تماشای کوچ عشایر (یکی از جذاب‌ترین جنبه‌ها)، اقامت در سیاه چادرها و شرکت در فعالیت‌های روزمره مانند شیردوشی، پشم‌ریسی، بافت قالی و گلیم، پخت‌ن و غذاهای محلی، خرید صنایع دستی و تماشای آداب و رسوم آنها همچون موسیقی و رقص‌های محلی اشاره کرد. گردشگری عشایری با ایجاد درآمد، حفظ فرهنگ و سنت‌ها و توسعه اقتصادی و اجتماعی، مزایای فراوانی برای عشایر به ارمغان می‌آورد و با توسعه این نوع گردشگری، می‌توان پتانسیل جذب گردشگران خارجی و معرفی فرهنگ و تاریخ غنی ایران به جهانیان را افزایش داد.

در ایران، اقوام و طایفه‌های گوناگونی با آداب و رسوم، فرهنگ، جشن‌ها، آیین‌های ملی و مذهبی، ورزش‌های محلی، موسیقی و دیگر ویژگی‌های منحصر به فرد خود زندگی می‌کنند که هرکدام به تنهایی قادر به جذب گردشگران خارجی و داخلی هستند. ایل قشقایی، یکی از بزرگ‌ترین و پرجمعیت‌ترین عشایر ایران است که در جنوب کشور، به‌ویژه در استان فارس سکونت دارد. ریشه اصلی قشقایی‌ها به اقوام ترک، لر، کرد و عرب بازمی‌گردد اما اکثریت آنها ریشه ترکی دارند. تاریخچه دقیق شکل‌گیری این ایل به طور کامل مشخص نیست اما برخی منابع، شکل‌گیری آن را به دوره صفویه نسبت می‌دهند. این ایل در مسیری

فرهنگی از جمله بازدید از هنرهای نمایشی، جشنواره‌ها، بناهای تاریخی، موزه‌ها، میراث طبیعی و آیین‌های مذهبی را دربر می‌گیرد. همچنین، این نوع گردشگری می‌تواند به ایجاد شغل و درآمد برای جوامع محلی و توسعه اقتصادی آنها منجر شود و دانش و آگاهی گردشگران را در مورد تاریخ، فرهنگ و هنر افزایش دهد. در ایران، اقوام و طایفه‌های گوناگونی با آداب و رسوم، فرهنگ، جشن‌ها، آیین‌های ملی و مذهبی، ورزش‌های محلی، موسیقی و دیگر ویژگی‌های منحصر به فرد خود زندگی می‌کنند که هرکدام به تنهایی می‌توانند علاقه‌مندان به فرهنگ ملل را جذب کنند.

در این میان، گردشگری قومی و به‌ویژه گردشگری عشایری از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. گردشگری عشایری، پدیده‌ای نسبتاً نو در صنعت گردشگری است که در آن، گردشگران در دوره‌ای مشخص با فرهنگ، میراث و جشنواره‌های عشایر آشنا می‌شوند. آنها از نزدیک با زندگی، فرهنگ، آداب و رسوم و شیوه معیشت جوامع عشایری آشنا شده و فرصتی منحصر به فرد برای تجربه زندگی سنتی و دور از هیاهوی شهر و طبیعت بکر را به دست می‌آورند. در واقع، گردشگری قومی، بازتابی از آداب و رسوم متنوع و جذاب اقوام ایرانی به منظور حفاظت از فرهنگ و میراث آنهاست.

ایران با دارا بودن شرایط متنوع آب و هوایی، جاذبه‌های فرهنگی، طبیعی و اقلیمی و همچنین گستردگی آداب و رسوم محلی، این توانمندی را دارد که با شناسایی و ارزیابی جایگاه گردشگری و نقاط قوت و ضعف توسعه گردشگری عشایری، فرصت‌هایی را از دل امکانات موجود فراهم آورد. کشور ما از اقوام گوناگونی تشکیل شده که عشایر یکی از این اقوام محسوب می‌شوند.

کوچ‌نشینی، اولین شکل زندگی بشر بر روی زمین است که در آن، مردمان به صورت قومی و ایلی زندگی می‌کنند. گردشگری عشایری در محیط‌های کوچ عشایر و با بازدید از جاذبه‌های فرهنگی، اجتماعی و همچنین جاذبه‌های بیلاقی - قشلاقی مرتبط با زندگی عشایری انجام می‌شود. از آنجا که عشایر در

گردشگری، صنعتی پویا و رقابتی است که نقشی کلیدی در اقتصاد جهانی و توسعه کشورها ایفا می‌کند. این صنعت با درآمدزایی، ایجاد فرصت‌های شغلی، توسعه زیرساخت‌ها (مانند جاده‌ها)، تبادل فرهنگی و حفاظت از میراث فرهنگی و طبیعی به پیشرفت کشورها کمک می‌کند. سفری است برای کشودن چشم‌ه‌ایه جهانی نوو تجربه‌ای برای درک فرهنگ‌ها و لذت بردن از زیبایی‌های آفرینش. این پدیده، پلی میان ملت‌های ما سازد، همچنین فرصتی برای تبادل اندیشه‌ها و گامی در جهت شناخت و همدلی جهانی فراهم می‌آورد. گردشگری، دیدی نو از جهان در اختیار گردشگران قرار می‌دهد و دیدار از مکان‌های جدید را فراهم می‌آورد.

سفر و گردشگری در سال‌های اخیر با پیشرفت چشمگیری روبه‌رو بوده است. طبق آمار سازمان جهانی گردشگری، درآمد این صنعت پس از صنایع سوخت، مواد شیمیایی و مواد غذایی، سومین منبع درآمد جهانی است و به عنوان یکی از پایه‌های توسعه در کشورهای در حال رونق محسوب می‌شود.

گردشگری فرهنگی

گردشگری فرهنگی، شاخه‌ای از گردشگری است که به تجربه فرهنگ، تاریخ، هنر و میراث یک مکان تمرکز دارد. این نوع گردشگری فرصتی فراهم می‌آورد تا گردشگران با جنبه‌های گوناگون زندگی مردم در گذشته و حال آشنا شوند و نه تنها به حفظ و مرمت آثار تاریخی و فرهنگی کمک می‌کند بلکه فرصتی برای تبادل فرهنگ‌ها، آشنایی با دیدگاه‌های مختلف و درک متقابل بین ملت‌ها را فراهم می‌سازد. گردشگری فرهنگی که با فرهنگ و هنر یک کشور مرتبط است، در سال‌های اخیر شاهد رشد چشمگیری بوده است و طیف وسیعی از رویدادهای

مه‌ما شورام بخت
نویسنده و پژوهشگر

شایانی می‌کند اما گردشگری صرفاً یک فعالیت اقتصادی نیست؛ بلکه سفری است برای کشودن چشم‌ه‌ایه جهانی نوو تجربه‌ای برای درک فرهنگ‌ها و لذت بردن از زیبایی‌های آفرینش. این پدیده، پلی میان ملت‌های ما سازد، همچنین فرصتی برای تبادل اندیشه‌ها و گامی در جهت شناخت و همدلی جهانی فراهم می‌آورد. گردشگری، دیدی نو از جهان در اختیار گردشگران قرار می‌دهد و دیدار از مکان‌های جدید را فراهم می‌آورد.

سفر و گردشگری در سال‌های اخیر با پیشرفت چشمگیری روبه‌رو بوده است. طبق آمار سازمان جهانی گردشگری، درآمد این صنعت پس از صنایع سوخت، مواد شیمیایی و مواد غذایی، سومین منبع درآمد جهانی است و به عنوان یکی از پایه‌های توسعه در کشورهای در حال رونق محسوب می‌شود.

گردشگری
عشایری، پدیده‌ای نسبتاً نو در صنعت گردشگری است که در آن، گردشگران در دوره‌ای مشخص با فرهنگ، میراث و جشنواره‌های عشایر آشنا می‌شوند

گردشگری فرهنگی، شاخه‌ای از گردشگری است که به تجربه فرهنگ، تاریخ، هنر و میراث یک مکان تمرکز دارد. این نوع گردشگری فرصتی فراهم می‌آورد تا گردشگران با جنبه‌های گوناگون زندگی مردم در گذشته و حال آشنا شوند و نه تنها به حفظ و مرمت آثار تاریخی و فرهنگی کمک می‌کند بلکه فرصتی برای تبادل فرهنگ‌ها، آشنایی با دیدگاه‌های مختلف و درک متقابل بین ملت‌ها را فراهم می‌سازد. گردشگری فرهنگی که با فرهنگ و هنر یک کشور مرتبط است، در سال‌های اخیر شاهد رشد چشمگیری بوده است و طیف وسیعی از رویدادهای

نگاره

جاذبه‌های ایران از نگاه نقاشان

نمایشگاه نقاشی «روایت PARS» با هدف نمایش جاذبه‌های ایران در آثار نقاشی هنرمندان، از فردا در خانه هنرمندان ایران برپا می‌شود. انجمن علمی هنرهای تجسمی ایران با حمایت خانه هنرمندان ایران، کمپین هنر در برابر تاریکی انجمن هنرهای تجسمی شهرستان قرچک و رسانه دیار

پانزده خرداد نمایشگاه نقاشی روایت PARS را برگزار می‌کند. این رویداد از ساعت ۱۶ تا ۲۰ در گالری‌های پاییز و میرمیران خانه هنرمندان ایران افتتاح خواهد شد. در دیپاچه این نمایشگاه نقاشی آمده است: «میراث تمدنی ایران زمین، گنجینه‌ای گسترده و ارزشمند از خلاقیت و زیبایی‌نیاکانش را به جهان ارائه داده است. این مجموعه میراث گرانبها، هرکدام منبع الهام‌بخش بی‌پایانی برای خلق آثار بدیع هنری است. این رویداد که مقدمات آن با نام از ایران تا ایران شروع شده، نهایتاً با نام روایت PARS به مرحله اجرا رسیده است و دغدغه‌ای چندساله است که بنیاد دارد با همراهی جامعه خلاق هنری، به عنوان بهترین سفیران فرهنگی، گامی در جهت معرفی نوآورانه، در قالب آثار هنری از میراث تمدنی ایران عزیز بردارد.

قاب

کتاب «به عشق خمینی» رونمایی شد

در آستانه قیام مردم قم در ۱۹ دی ماه، شامگاه دوشنبه از کتاب «به عشق خمینی» در قم رونمایی شد.

کتاب «به عشق خمینی» روایت زمانه، زندگی و یک عمر تلاش انقلابی حاج علی آقامحمدی به قلم امیرحسین انبیارداران توسط انتشارات شهید کاظمی در ۴۳۰ صفحه در قطع رقعی منتشر شده و حمید حسام بر آن مقدمه نوشته است. در مراسم رونمایی از کتاب که اقشار مختلف مردم از جمله انقلابیون قدیمی قم، در این مراسم، حضور داشتند، از فاطمه نریمان، همسر حاج علی آقامحمدی به پاس ۶۶ سال زندگی عاشقانه با یک مرد انقلابی، تجلیل شد.

